

การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
Information and Communication Technology Administration of
Lab Schools Project, Lampang Primary Education Service Area Office2

เศรษฐวุฒิ คัมภีร์พิทักษ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนมพร จันทรปัญญา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสรุปได้ดังนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการควบคุม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ได้เสนอแนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน ด้านการควบคุม ไว้ดังนี้สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินผล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด และผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญมาประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น
e-mail: bovy_755@outlook.co.th

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น
(อาจารย์ที่ปรึกษา)

เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และจากการสัมภาษณ์พบว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือการติดต่อสื่อสาร บนเครือข่ายสังคม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน และควรให้บุคลากรได้อบรม และฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเบื้องต้นโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาให้ความรู้ และต้องสามารถใช้งานได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผลการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรที่ขาดความชำนาญ นำความรู้ที่ได้ไปฝึกใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ และดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรตามที่กำหนดไว้

คำสำคัญ

การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 2

Abstract

The research aimed to investigate the conditions of information and communication technology administration of Lab Schools Project, Lamphang Primary Education Service Area Office2. The population used in this research was the educational personnel of Lab Schools Project, Lamphang Primary Education Service Area Office2 in the academic year 2013. The number was 140 persons from 8 schools. The tools used for collecting the data were questionnaires and in-depth interviews. The data were analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation and description.

The results of the overall information and communication technology administration were at high level. The aspect with the highest mean was planning. The aspect with the lowest mean was controlling. The respondents as well as the interviewees proposed some guidelines for developing the information and communication technology administration of Lab Schools Project about controlling as follows. The schools should support the project by monitoring, evaluating the use of information technology and reporting the results of operation to

the agency as well as the administrators continuously. The committee as experts should be appointed to evaluate the schools based on the criteria as defined. Both the policies and the goals of performance evaluation should clear, comprehensive and consistent with the action plan. In addition, the schools should evaluate the students' desirable characteristics based on the primary education curriculum to instill the students both knowledge and morality. According to the interviews, it was found that the schools should focus on the learners by letting them search knowledge from learning resources through internet networks or communicate with others through social networks, make maximum use of information technology and communication in everyday life and take action by themselves to learn according to the potential of each student. The personnel should be trained to practice how to use information technology and basic communication by inviting some guest speakers being expert at the use of information technology and communication to provide knowledge to them in order that they were be able to use it systematically. Moreover, the applications should be monitored and the evaluated regularly in order that the personnel without skills were able to apply their knowledge to practice developing their potential according to their responsibilities. The implementation of information technology and communication should be supervised, monitored and evaluated periodically as well as consistently to achieve the organizational goals as defined.

Keywords

Information and Communication Technology Administration, Lab Schools Project, Lampang Primary Education Service Area Office2

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมอย่างยั่งยืน เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เริ่มจากการวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและความสามารถต่าง ๆ ในการดำรงชีพและการประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจึงเป็นสถาบันหลักที่มี

ความสำคัญต่อทุกส่วนของชุมชนในการจัดการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งอาจเป็นก้าวแรกและก้าวสุดท้ายในการศึกษาของประชาชน การจัดการศึกษาจึงถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายจิตใจสติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด โดยมีความคาดหวังว่า คนที่มีคุณภาพเหล่านี้จะทำให้สังคมมีความสุขอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, 1)

สำหรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กำหนดให้รัฐต้องจัดโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่องทางและสื่อโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา และต้องจัดให้มีโครงสร้างและหน่วยงานเฉพาะเพื่อรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาตลอดทั้งประชาชนให้มีขีดความสามารถในการผลิตการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ในยุคสังคมข่าวสารเพื่อการแสวงหาความรู้และการศึกษาตลอดชีวิต ลักษณะของการศึกษาตามเจตนารมณ์ดังกล่าวจะเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ที่มีความยืดหยุ่นสูงสามารถตอบสนองต่อความต้องการความจำเป็นและความสนใจของปัจเจกบุคคลโดยเป็นการศึกษาแบบไม่เผชิญหน้าผ่านทางเครือข่ายโทรคมนาคมซึ่งเชื่อมโยงทั่วถึงทุกมุมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, 37)

โครงการโรงเรียนในฝัน เป็นเป้าหมายของการจุดประกายการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในมิติของการสร้างโอกาสทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพชีวิตของเด็กไทย ที่จะนำไปสู่การขยายผลไปยังชุมชนทั่วประเทศ ในอนาคต ทั้งนี้โรงเรียนในฝันมีการบริหารจัดการแนวใหม่ที่มุ่งพัฒนาโรงเรียนทุกด้านทั้งด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยเฉพาะการนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการบริหารจัดการ การมุ่งมั่นดำเนินงานตามเจตนารมณ์และทิศทางแผนหลักของโครงการ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” ให้ปรากฏเป็นรูปธรรม นอกจากต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์การกำกับติดตามและการประเมินผลที่ชัดเจนแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบ เพื่อสร้างโอกาสและสานฝันให้เด็กและเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน และแก้ไขปัญหาการศึกษาของไทยที่เด็กได้รับการศึกษาแล้ว ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้ ไม่รักการอ่าน อ่านหนังสือหรืออ่านข่าวแล้วคิดวิเคราะห์ไม่ได้จึงจำเป็นต้องฝึกการอ่านตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อปูพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา และคิดให้เท่าทันคนอื่นได้ในโลกอนาคตที่จะเกิดขึ้น ส่วนการจัดการเรียนการสอนต้องทำให้เด็กเจริญเติบโตด้วยความเชื่อมั่น มีระบบที่ทำให้สามารถพัฒนาด้วยตนเองตลอดเวลาและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพสูงสุดเพิ่มมูลค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น โดยมีการบูรณาการหลักสูตรเกิดขึ้นทุกปีที่จะทำให้เด็กรู้สึกสนุกกับการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือใน การเรียนรู้ที่ต้อง

ปลูกฝังให้ “ใช้เป็น” เพื่อไว้ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ตลอดชีวิต ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถแสดงออกและนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์ได้ เจตนารมณ์ดังกล่าวจะบรรลุผลได้ เด็กต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูง แต่โรงเรียนดังกล่าวมักจะอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานคร หรืออยู่ในเขตอำเภอเมืองและมีอยู่จำนวนจำกัดไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอำเภอในชนบทห่างไกลซึ่งคนยากจนต้องเรียนในเขตพื้นที่และส่วนมากยังเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความขาดแคลนในทุก ๆ ด้านทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่ต้องการสภาพดังกล่าวก่อให้เกิดสภาพดังกล่าวก่อให้เกิดช่องว่างทางสังคม (Social Divided) และเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Learning Social and Knowledge - Based Economy) ดังนั้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2546 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้ความเห็นชอบ ในหลักการของ “โครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” (Lab School Project) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาแนวคิดและดำเนินโครงการต่อเนื่องเรื่อยมา โดยมีหลักการและความเชื่อว่า การศึกษาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพคนจากคนจนไปเป็นคนรวยได้ หากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ เป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีรายได้และมีคุณภาพชีวิตสูงขึ้น สามารถหลุดพ้นวงจรความยากจนได้อันเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 1)

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 มีโรงเรียนในฝัน จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนต้นสังกัดของผู้วิจัยเป็นโรงเรียนหนึ่งในโครงการโรงเรียนในฝัน และจากผลการตรวจรับรองการประเมินโรงเรียนในฝันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญมีสาเหตุมาจากปัจจัยเบื้องต้นได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อและบำรุงรักษาอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การขาดซอฟต์แวร์ในการใช้งานที่เหมาะสม การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่คุ้มค่า ไม่มีการพัฒนาระบบเครือข่ายให้เป็นปัจจุบัน การนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียนไม่ต่อเนื่อง เพราะทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนในฝันต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นเรียน รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 ได้เน้นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิจัยสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน ให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ในโครงการโรงเรียนในฝันและส่งผลต่อกลยุทธ์ในการส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2
2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2 ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 140 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านจัววิทยาและโรงเรียนอนุบาลสบปราบ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 8 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยใช้กรอบกระบวนการบริหาร POLC ได้แก่ (1)การวางแผน Planning (2) การจัดองค์การ Organizing (3) การนำ Leading (4) การควบคุม Controlling เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เท่ากับ .67 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนไผ่งามวิทยา และโรงเรียนอนุบาลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9676

2. การสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก กำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางพัฒนาการบริหาร

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ที่มีประเด็นเนื้อหาจากผลการวิจัยในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแต่ละด้าน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตรงตามประเด็นเนื้อหาที่ต้องการศึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมในการใช้ภาษาของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 131 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.57 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ ทุกฉบับ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อนำมาแปลผล

2. การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 8 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่ และร้อยละนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

2. การสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นเสนอผลเป็นการบรรยาย

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของโรงเรียนในพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ตารางที่ 1 การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1	การวางแผน (Planning)	3.88	0.63	มาก
2	การจัดองค์การ (Organizing)	3.77	0.58	มาก
3	การนำ (Leading)	3.68	0.69	มาก
4	การควบคุม (Controlling)	3.58	0.71	มาก
เฉลี่ยรวม		3.73	0.58	มาก

n=131

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในพื้นที่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณา รายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวางแผน (Planning) รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์การ (Organizing)
ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม (Controlling) ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ด้านการวางแผน (Planning) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ลำดับแรกคือ การกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐานจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนด
แผนพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารระยะกลาง (3 – 5 ปี)

ส่วนด้านการจัดองค์การ (Organizing) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดระบบเครือข่ายภายนอกในโรงเรียน (Extranet)

อีกทั้งด้านการนำ (Leading) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ลำดับแรกคือ การอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อกิจกรรมการเรียนการ
สอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารในระดับชั้นเรียนและระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้

รวมถึงด้านการควบคุม (Controlling) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2

ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญของข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยเสนอผลการวิจัยเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการวางแผน (Planning) จากข้อเสนอแนะได้ให้ความคิดเห็นว่าควรให้มีการประชุมวางแผน กำหนดมาตรฐานให้ตรงกับเป้าหมายที่วางไว้ และให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจตรงกัน หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายชัดเจน ควรแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายแผนงานให้เพิ่มการกำหนดเป้าหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นระบบ และจากการสัมภาษณ์เห็นว่า ควรมีการวางแผนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาด้านเทคโนโลยี และการสื่อสารให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมรวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งการบริหารจัดการทั่วไปควรยึดหลักในการบริหารจัดการคือ หลัก 4M's

สำหรับด้านการจัดองค์การ (Organizing) จากข้อเสนอแนะได้ให้ความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ควรสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นๆโดยการประชาสัมพันธ์ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับสถานศึกษา ควรแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้มารับผิดชอบงานสารสนเทศเพื่อความก้าวหน้าในงานระบบข้อมูล และจากการสัมภาษณ์เห็นว่า ควรประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อให้สามารถใช้พัฒนาการเรียนการสอนและการให้บริการแก่ชุมชน นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ ๆ ในอนาคต ควรเน้นการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านประกอบด้วย Hardware, Software และ People ware

ส่วนด้านการนำ (Leading) จากข้อเสนอแนะได้ให้ความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรมีความตระหนักถึงความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียน นอกจากนี้ควรสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร ส่งเสริมบุคลากรให้ได้มีการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ และจากการสัมภาษณ์เห็นว่า ควรแต่งตั้ง บุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกชั้นเรียน ควรมอบหมายให้บุคลากรดำเนินงานให้เหมาะสมกับตัวบุคคลและหน้าที่ที่รับผิดชอบ โดย

กำหนดหน้าที่การปฏิบัติงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งควรสนับสนุนให้ครูในแต่ละชั้นเรียน และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ฝึกฝนทักษะตนเองให้มีความรู้ ความชำนาญในการสร้างสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งด้านการควบคุม (Controlling) จากข้อเสนอแนะได้ให้ความคิดเห็นว่า สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญมาประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา ได้กำหนดไว้ ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ และจากการสัมภาษณ์เห็นว่า ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง เรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และควรติดตาม ประเมินผลการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และแก้ไขปัญหาให้ ตรงจุด

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำ และด้านการควบคุมมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับ สดท้าย จากผลการวิจัยนี้ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549, 70) ได้ศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบ การพัฒนาการใช้ไอซีทีเพื่อการ เรียนรู้ พบว่า ระดับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ไอซีที เพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับดีทั้ง 4 ด้านคือ การ วางแผน การนำ การจัดองค์การและการควบคุมตามลำดับ และยังมีงานวิจัยที่ใกล้เคียงของ กัมพล โพธิ์ระดก (2553, 122) ได้ศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาใน ภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดองค์การ ด้านการ วางแผน ด้านการนำ และด้านการควบคุม ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Planning) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การกำหนด คุณลักษณะของนักเรียนเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ รองลงมาคือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์

ในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดแผนพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะกลาง (3 – 5 ปี) จากผลการวิจัยนี้ การที่มีการกำหนดคุณลักษณะของนักเรียนเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้เป็นลำดับแรกเนื่องจาก การกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนนั้นไม่ได้เน้นให้นักเรียนมีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องให้นักเรียนนั้นมีความรู้คุณธรรมไปด้วย กระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่างๆ และกิจวัตรประจำวัน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553, 1) ได้กำหนดแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการใช้สารสนเทศที่สามารถบรรลุภารกิจด้านต่างๆ ได้ ด้วยความพร้อมที่จะรองรับการบริหารจัดการและการเรียนการสอน รวมทั้งปรับเปลี่ยน การดำเนินงานทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อที่จะประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ได้เป็นอย่างดี การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาธิการให้มีเอกภาพและบูรณาการสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาฯ ที่เหมาะสม 4 ประการ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร อย่างสร้างสรรค์ มีธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรมวิจรรณญาณ และรู้เท่าทัน รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนการเรียนการสอน ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการศึกษาของประเทศไทยและยุทธศาสตร์ที่ 4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการบริการด้านการศึกษา ซึ่งจะเอื้อต่อการสร้างธรรมาภิบาลของสังคม

2. ด้านการจัดองค์การ (Organizing) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดระบบเครือข่ายภายนอกในโรงเรียน(Extranet) จากผลการวิจัยนี้ การที่มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชัดเจนเป็นลำดับแรกเนื่องจาก บุคลากรทางด้านนี้จะต้องมีความชำนาญ และมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อดูแลงานระบบต่าง ๆ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยตรง เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เป็นไปตามที่ ญัตติวุฒิสภา (2549, 89-90) ได้ศึกษา สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการ1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 พบว่าสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาโรงเรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งด้านการบริหารทั่วไป และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติในระดับมากส่วนสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูโดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งด้านความรู้และทักษะในการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการสอนมีการปฏิบัติในระดับมาก และสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งด้านการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการนำเสนอผลงานโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการปฏิบัติในระดับมาก

3. ด้านการนำ (Leading) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับชั้นเรียนและระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากผลการวิจัยนี้ การที่มีการอำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลำดับแรก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เล่งพานิชย์ (2551, 99-100) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดขอนแก่น มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหาร ได้แก่ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะติดต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สภาพแวดล้อมในองค์กรขนาดโรงเรียน ระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์ และการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขณะที่ผู้บริหารก็ต้องมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจะทำให้เกิดความชำนาญ และทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อที่จะเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4. ด้านการควบคุม (Controlling) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนิเทศติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จากผลการวิจัยนี้ การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นลำดับแรก เนื่องจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นั้นการที่จะทราบว่ามีฤทธิ์ผลหรือไม่ในส่วนหนึ่งต้องประเมินจากผู้เรียนว่ามีคุณลักษณะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่ ซึ่งใกล้เคียงกับ เขมจิรา บริหารักษ์ (2554, 64-67) การศึกษาการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียน

ในฝัน จังหวัดลำพูน พบว่าภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ อย่างชัดเจน แต่ปัญหาสำคัญที่พบคือการประเมินคุณภาพการศึกษายังไม่สามารถสะท้อนความสามารถของนักเรียนได้อย่างแท้จริง และขาดรูปแบบการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนด้วยแนวทางแก้ปัญหาคือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรจัดประชุมเพื่อกำหนดรูปแบบและเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสมตามสภาพจริง สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แต่ปัญหาสำคัญที่พบคือ สารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ได้จัดหมวดหมู่ที่ดี จึงไม่สามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาเป็นทรัพยากรได้ รวมถึงการมอบหมายงานให้บุคลากรดำเนินงานไม่เหมาะสมกับความสามารถของ แนวทางแก้ปัญหาคือ สถานศึกษาควรแต่งตั้งทีมงานสารสนเทศให้ครอบคลุมทุกฝ่าย เพื่อทำหน้าที่รวบรวมและบันทึกข้อมูล โดยส่งเสริมให้มีการจัดเก็บข้อมูลในฝ่ายให้เป็นหมวดหมู่ กำหนดฟอร์มการเก็บให้เป็นรูปแบบหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สรุป

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการควบคุม (Controlling) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ แนวทางพัฒนาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ควรมีการดำเนินงานโดยผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริหาร ดังนี้

1. ควรกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ
2. ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนในฝันทุกโรงเรียนมีห้องเรียนอัจฉริยะ (e-Classroom) เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีสื่อประกอบการเรียนที่หลากหลาย มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยประจำห้อง
3. ควรส่งเสริมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไปมีดังนี้

1. ควรวิจัยการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือในอำเภออื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 2

2. ควรมีการสัมภาษณ์แบบกลุ่มย่อย (focus group) เพื่อระดมความคิดเห็นที่มากขึ้นเนื่องจากเป็นการพูดคุยกันสองทาง สามารถช่วยกันคิดและแลกเปลี่ยนมุมมองกันได้ เกิดความคิดเห็นต่อยอด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

_____. (2553). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา** กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554 - 2556. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปกร. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2556, จาก <http://www.bict.moe.go.th/>.

กำพล โพธิ์ระดก. (2553). **การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เข็มจิรา บริหารรักษ์. (2554). **การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิรวรรณ เล่งพานิชย์. (2551). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว. (2549). **การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาการใช้ไอทีเพื่อการเรียนรู้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

ณัฐวดี อีร์ประเมศวร์. (2549). **สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2556). กำหนดการประเมินต้นแบบโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2556, จาก <http://182.93.222.20/labschoolsr/scheduled.asp>.